

18 Οκτωβρίου 2021

Η έξοχη πρωθιέρεια του θεάτρου μας **Αλέκα Κατσέλη!**

Πολιτισμός / Θέατρο

Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, Μ.Σc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Θαρρείς πως έβγαινε από αρχαία τραγωδία

η σπουδαία μας ηθοποιός Αλέκα Κατσέλη, με ένα ανεπανάληπτο λυρικό ύφος, μια επιβλητική σκηνική παρουσία και με μία αδιάστατη υποκριτική φαντασία, που την καθιστούσε μοναδική στο φάσμα της ελληνικής δραματουργίας και την επέβαλε σαν μία από τις κορυφαίες Ελληνίδες ηθοποιούς. Γεννημένη μέσα σε ένα μεγαλοαστικό περιβάλλον η Αλέκα Κατσέλη, μεγάλωσε με τις αξίες και τα ιδεώδη της κλασικής παιδείας και με τις αναπόδραστες πολιτισμικές επιρροές, ενός σπιτιού, που στην κυριολεξία τα γράμματα και οι τέχνες ήταν στην ημερήσια διάταξη.

Η Αλέκα Κατσέλη είδε το φως της ζωής στις 19 Οκτωβρίου του 1917, με πατέρα τον Αθανάσιο Μαζαράκη Γενικό Διευθυντή της Τράπεζας Αθηνών και μητέρα τη Λουκία Κηλαϊδίτη. Με την αποπεράτωση έτσι των εγκύκλιων γυμνασιακών της σπουδών, σπούδασε χορό στη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης της Κούλας Πράτσικα, αλλά και υποκριτική τέχνη, στη σχολή του μεγάλου δασκάλου του Θεάτρου Τέχνης, Καρόλου Κουν. Την πρωτόλεια εμφάνισή της στο πλκοσένικο, θα κάνει το 1943 με την παράσταση του Μπέρναντ Σω «Πρώτο έργο της Φάνυ». Και την επόμενη ακριβώς χρόνια προσελήφθη στο Εθνικό Θέατρο, όπου και ξεκίνησε τη φρενήρη πορεία της στα αριστουργήματα της Αρχαίας Ελληνικής τραγωδίας, τα οποία και την ανέδειξαν ως κορυφαία πρωταγωνίστρια του αρχαίου δράματος.

Συνάμα μέσα από τις τάξεις του Εθνικού Θεάτρου πρωταγωνίστησε και σε άλλες μεγάλες παραστάσεις του διεθνούς και του εγχώριου δραματολογίου, όπου και σε αυτές άφησε αναλλοίωτο του υποκριτικό της αποτύπωμα. Στο Εθνικό Θέατρο παράλληλα η Αλέκα Κατσέλη θα γνωρίσει τον έρωτα της ζωής της, το διακεκριμένο σκηνοθέτη και θεατράνθρωπο Πέλλο Κατσέλη, ο οποίος και ίδρυσε την ομώνυμη σχολή δραματικής τέχνης. Μαζί του θα αποκτήσει δύο κόρες εξαιρετικού ήθους ανθρώπους και με έξοχη κοινωνική και πολιτισμική πορεία στη ζωή. Την ηθοποιό και πολιτικό Νόρα Κατσέλη που γεννήθηκε το 1946, αλλά και την έξοχη οικονομολόγο Λούκα Κατσέλη το 1952, που διέπρεψε τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Αμερική, ως καθηγήτρια των οικονομικών και πολιτικός.

Η Αλέκα Κατσέλη ανέπτυξε συνεργασία ακόμα, με το «Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο» του μεγάλου Μάνου Κατράκη, κατά το χρονικό διάστημα 1935 -39, αλλά και με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Ήδη από το 1945 αποτέλεσε την κραταιά κυρία του Εθνικού Θεάτρου στις δραματικές παραστάσεις της αρχαίας τραγωδίας, που στην κυριολεξία εξακόντισαν με τις έξοχες εμφανίσεις της, το καλλιτεχνικό της κύρος, στη θεατρική κοινότητα και στην ελληνική κοινωνία. Την παρθενική της εμφάνισή της στην αρχαία τραγωδία, η Αλέκα Κατσέλη θα πραγματοποιήσει στον επικό ρόλο της «Ηλέκτρας» στην τριλογία του Αισχύλου «Ορέστεια», την οποία και είχε σκηνοθετήσει ο μεγάλος δάσκαλος Δημήτρης Ροντήρης για το εθνικό θέατρο, στο Ηρώδειο το 1944. Στο ίδιο φάσμα της υποκριτικής της παρουσίας, η Αλέκα Κατσέλη θα πρωταγωνιστήσει και στις 11 Ιουλίου του 1954, στο ρόλο της

Άρτεμης, στον «Ιππόλυτο» του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία και πάλι του Δημήτρη Ροντήρη. Οι έξοχες αυτές εμφανίσεις συνάμα της Αλέκας Κατσέλη στο πεδίο της αρχαιοελληνικής τραγωδίας, συνετέλεσαν στο να συμμετάσχει αρχικά ως ιέρεια και μετέπειτα ως πρωθιέρεια στην τελετή αφής της ολυμπιακής φλόγας. Ειδικότερα από το 1936 ήταν ιέρεια στην τελετή της αφής ενώ κατά το διάστημα 1956-1964 πρωθιέρεια της. Αλλά και στο χώρο της μεγάλης οθόνης η Αλέκα Κατσέλη, με την πολυτάλαντη υποκριτική της φυσιογνωμία, την επιβλητική της εμφάνιση και το αξεπέραστο σκηνικό της ήθος, αποτύπωσε αδρά το αποτύπωμα της. Πρόβα τζενεράλε λοιπόν στον κινηματογράφο θα κάνει το 1951, με την ταινία «Λύκαινα» της Μαρίας Πλυτά. Για να ακολουθήσουν και άλλες εξαιρετικές πρωταγωνιστικές εμφανίσεις. Σύνδρομη εξάλλου της κινηματογραφικής παρουσίας της ηθοποιού, υπήρξε και η βράβευση της στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης το 1962, όπου έλαβε και το Β΄ βραβείο γυναικείου ρόλου, για την ταινία «Ηλέκτρα» του Μιχάλη Κακογιάννη. Ως πολυμερές καλλιτεχνικό ταλέντο η Αλέκα Κατσέλη, πέραν της υποκριτικής της παρουσίας, ασχολήθηκε με την θεατρική μετάφραση, αλλά και ως καθηγήτρια υποκριτικής, στη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης της Κούλας Πράτσικα στα 1947. Ακόμα υπήρξε καθηγήτρια υποκριτικής στη σχολή του συζύγου της Πέλου Κατσέλη, της οποίας και ανέλαβε τη διεύθυνση μετά το θάνατο του, έως το 1985.

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 1994, η μεγάλη μας ηθοποιός σε ηλικία 76 ετών, εκδήμησε από τη ζωή. Ο θάνατος της αποτέλεσε βαριά απώλεια για τον καλλιτεχνικό μας κόσμο, δοθείσης της πολυμερούς καλλιτεχνικής προσφοράς της, αλλά και του έξοχου κοινωνικού ήθους της, που την είχε καταστήσει αξιαγάπητη, σε όλη την κοινωνία ευρύτερα. Με την επιβλητική αριστοκρατική της εμφάνιση, την πολυδιάστατη θεατρική της παιδεία, το σπουδαίο σκηνικό της ήθος, αλλά και την ασίγαστη υποκριτική της φαντασία, η Αλέκα Κατσέλη διήνυσε μία λαμπρή καλλιτεχνική πορεία και σφράγισε ανεξίτηλα τα πολιτισμικά μας δρώμενα. Θα την θυμόμαστε για πάντα με σεβασμό και αγάπη!

Φιλμογραφία

- 1951 Η Λύκαινα
- 1952 Ζαίρα, Έτσι έσβησε η ζωή μου
- 1953 Οι ουρανοί είναι δικοί μας
- 1955 Ο αγαπητικός της βοσκοπούλας
- 1956 Η αρπαγή της Περσεφόνης
- 1959 Ταξίδι με τον έρωτα
- 1960 Ποτέ την Κυριακή
- 1962 Ηλέκτρα
- 1965 Οι εχθροί
- 1966 Ο Ψαρόγιαννος, Θέλω να ζήσω στον ήλιο
- 1968 Η επιστροφή της Μήδειας
- 1972 Σουλιώτες

1978 Κραυγή γυναικών

Θεατρικές παραστάσεις

1944/1945 Ο έμπορος της Βενετίας

1944/1945 Ο επιθεωρητής

1945/1946 Οι μνηστήρες του θρόνου

1945/1946 Ο ηλίθιος

1948/1949 Αγνή

1949/1950 Τα παιδιά είναι παιδιά

1951/1952 Τρεις κόσμοι

1950/1951 Αγία Ιωάννα

1952/1953 Μονομαχία γυναικών

1952/1953 Ερωτική τραγωδία

1956/1957 Κλυταιμνήστρα

1956/1957 Συναπάντημα στην Πεντέλη

1957/1958 Ιφιγένεια η εν Αυλίδι Κλυταιμνήστρα Εθνικό Θέατρο Ελλάδας Αρχαίο

1964/1965 Τρωάδες

1967/1968 Ταρτούφος

1967/1968 Μήδεια

1973/1974 Κοριολανός

1979/1980 Η ζωή που σου έχω δώσει

1986/1987 Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα

<https://bit.ly/3IPYVvZ>